

FONS 2016 / 1 (2)

Biuletyn Informacyjno-Naukowy Stowarzyszenia Badań nad Źródłami i Funkcjami Prawa „Fontes”

I. Słowo wstępne

Szanowni Państwo, Członkowie i Sympatycy Stowarzyszenia Badań nad Źródłami i Funkcjami Prawa „Fontes”;

nasza redakcja oddaje Państwu drugi numer Biuletynu Informacyjno-Naukowego "Fons".

W niniejszym numerze chcielibyśmy szczególnie zwrócić Państwa uwagę na informacje dotyczące V zjazdu Stowarzyszenia FONTES (24-25 wrzesień, Sosnowiec). Redakcja serdecznie zachęca Członków i Sympatyków Naszego Stowarzyszenia do wzięcia udziału w zjeździe.

Podobnie godne uwagi są informacje o innych konferencjach naukowych organizowanych przez członków FONTES.

Redakcja pragnie podziękować członkom Naszego Stowarzyszenia (Agacie Barczewskiej-Dziobek, Damianowi Gilowi, Monice Iwaniec) za udzielenie FONS wywiadów.

Specjalnym materiałem tego numeru FONS są informacje na temat rozwoju organizacyjnego oraz naukowego myśli instytucjonalnej w Polsce. Wszystkim zainteresowanym instytucjonalizmem polecamy inicjatywę zawiązanego Stowarzyszenia FORUM MYŚLI INSTYTUCJONALNEJ (na którego temat można odnaleźć informacje także m.in. na witrynie internetowej jego partnera naukowego: <http://fontes.wsiz.pl/forum-mysli-instytucjonalnej>).

Redakcja pragnie zwrócić się z prośbą do członków FONTES o zgłaszanie się osób zainteresowanych opracowywaniem bibliografii opracowań na temat materialnych źródeł prawa i efektywności prawa.

Redaktor Naczelny „Fons”

Piotr Feczko

II. Sprawy Bieżące Stowarzyszenia

A.

V Zjazd Stowarzyszenia Badań nad Źródłami i Funkcjami Prawa Fontes

Znane są już szczegóły organizacyjne dotyczące V Zjazdu naszego Stowarzyszenia, połączonego z interdyscyplinarną konferencją naukową pt.

„Prawo w konfrontacji z presją polityczną”

Zjazd odbędzie się w dniach **24-25 września 2016 r.** w **Sosnowcu**, na terenie **Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu, ul. Kilińskiego 43.**

Podstawowym celem naukowym konferencji będzie analiza - zarówno w aspekcie czysto teoretycznym, jak i w kontekście aktualnych zjawisk polityczno-społecznych - motywów źródeł i dysponentów procesu legislacyjnego; wykładni prawa oraz realnego oddziaływania prawa na społeczeństwo i składające się nań jednostki.

W skład Rady Naukowej konferencji wchodzi:

prof. nadzw. dr hab. Paweł Chmielnicki
prof. nadzw. dr hab. Piotr Dobosz
prof. nadzw. dr hab. Marek Mączyński
prof. zw. dr hab. prof. nadzw. dr hab. Jerzy Menkes
prof. nadzw. dr hab. Iwona Niznik-Dobosz
prof. nadzw. dr hab. Jerzy Paśnik
prof. nadzw. dr hab. Piotr Stec
prof. zw. dr hab. Adam Sulikowski
prof. nadzw. dr hab. Mariusz Załucki
prof. zw. dr hab. Adam Lityński
prof. nadzw. dr Bolesław M. Ćwiertniak

Najważniejsze punkty ramowego programu Zjazdu przedstawiają się, jak niżej:

23 września 2016 r., od godz. 17.00:

posiedzenia Zarządu i Komisji Rewizyjnej

24 września 2016 r.: Konferencja - dzień I

10.00 Inauguracja konferencji

10.30 – 14.00 I Sesja plenarna, tytuł sesji: *Wpływ ideologii na treść prawa*

15.00 – 18.30 II Sesja plenarna, tytuł: *Wykładnia prawa jako pochodna rozumienia celu i sposobu działania. Prezentacja najlepszych prac nagrodzonych w konkursie „Fontes”.*

24 września 2016 r.:

18.30 – 20.00. Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia Badań nad Źródłami i Funkcjami Prawa
— Zatwierdzanie planu projektów badawczych Stowarzyszenia na następny okres,

- Rozpatrzenie sprawozdania Komisji Rewizyjnej,
- Rozpatrzenie sprawozdań z realizowanych projektów badawczych,
- Uchwalenie budżetu,
- Zmiany w statucie Stowarzyszenia,
- Nadanie tytułów Członka Honorowego Stowarzyszenia,
- Ustalenie terminu i miejsca VI, wyborczego Zjazdu Stowarzyszenia Badań nad Źródłami i Funkcjami Prawa,
- Sprawy bieżące.

20.30. Uroczysta kolacja

25 września 2016 r.: Konferencja - dzień II

10.00 – 14.30 **III Sesja plenarna, tytuł: Motywy źródeł i dysponentów procesu legislacyjnego a realne oddziaływanie prawa**

14.30 – 15.00 Podsumowanie i zamknięcie obrad.

15.00 Obiad, pożegnanie uczestników V Zjazdu i konferencji

Prosimy o zgłaszanie wystąpień nawiązujących treścią do zagadnień wskazanych w tytułach sesji plenarnych oraz zgodnych z metodą badawczą Stowarzyszenia Badań nad Źródłami i Funkcjami Prawa. Do wygłoszenia i publikacji nie będą przyjęte referaty odbiegające od założeń merytorycznych konferencji. Oceny adekwatności zgłoszonych referatów do założeń merytorycznych konferencji dokona rada naukowa konferencji, na podstawie dołączonych do zgłoszenia abstraktów. W wypadku dużej liczby zgłoszeń, sesja plenarna III zostanie podzielona na panele.

Przewidujemy opublikowanie referatów przygotowanych przez uczestników konferencji w formie recenzowanej monografii naukowej, lub numeru specjalnego ogólnopolskiego miesięcznika prawniczego „*Przegląd Prawa Publicznego*” (7 pkt.)

Kalendarium czynności związanych z imprezą przedstawia się, jak niżej:

- Nie później niż do **15 maja 2016 r.** prosimy o zgłaszanie zamiaru udziału w konferencji na załączonym do niniejszego zaproszenia formularzu, z tematem referatu oraz **założeniami merytorycznymi wystąpienia („abstrakt”, 500 – 1000 znaków) włącznie**, za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres Sekretarza Zarządu Stowarzyszenia Badań nad Źródłami i Funkcjami Prawa mgr **Dobrochny Minich: fontes@wsiz.rzeszow.pl** .
- Nie później niż do **15 czerwca 2016 r.** Rada Naukowa ogłosi rozstrzygnięcie w przedmiocie kwalifikacji zgłoszonych wystąpień. Brak kwalifikacji wystąpienia nie oznacza odmowy udziału w konferencji, a jedynie ograniczenie go do uczestnictwa biernego.
- Niezwłocznie po upływie w/w terminu organizatorzy zwrócą się o wniesienie opłaty konferencyjnej (szczegóły dot. opłaty zob. niżej), opłatę należy uiścić w terminie do **25 lipca 2016 r.**
- Nie później niż do **12 września 2016 r.** zostaną podane: potwierdzenie uiszczenia opłaty konferencyjnej, szczegółowy porządek wystąpień w ramach sesji plenarnych i paneli, a także inne szczegółowe informacje organizacyjne.
- **23 września 2016 r.** – posiedzenia Zarządu i Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia Badań nad Źródłami i Funkcjami Prawa, Sosnowiec, od godz. 18.00

— **24-25 września 2016 r.** – V Zjazd i konferencja wg. harmonogramu j.w.

— Nie później niż do **31 grudnia 2016 r.** należy przesłać tekst referatu (adres zob. niżej)

Opłata konferencyjna wynosi dla członków Stowarzyszenia Badań nad Źródłami i Funkcjami Prawa **250 zł** (opłata nie obejmuje noclegu).

Istnieje możliwość wykupienia noclegów w terminie 23/24 i 24/25 września 2016 r., w hotelu Centrum Sosnowiec ul. Modrzejewska 3, po specjalnej, obniżonej cenie dla uczestników konferencji 159 zł. (cena zawiera: nocleg, śniadanie w formie bufetu szwedzkiego, bezpłatny dostęp do Internetu, bezpłatne wypożyczenie zestawu do prasowania, zestaw kosmetyków). Noclegi są opłacane odrębnie przez uczestnika, na miejscu w recepcji hotelu, hotel wystawia fakturę.

XXII Zjazd Katedr Teorii i Filozofii Prawa

V Zjazd Stowarzyszenia nie będzie jedyną imprezą naukową we wrześniu 2016 r., jaka będzie odbywała się z udziałem „Fontes”. Na XXII Zjeździe Katedr Teorii i Filozofii Prawa, jaki odbędzie się w dniach 18-21 września 2016 r. we Wrocławiu, pod hasłem „Prawo – polityka – sfera publiczna” będzie zorganizowany panel pod patronatem „Fontes”. Jego hasłem przewodnim będzie: **„Prawo jako instrument realizacji celów partykularnych”**. Możliwość przyłączenia się do naszego panelu jest nadal otwarta. Szczegóły znajdziecie Państwo na stronie: www.zjazd2016.teoria.prawo.uni.wroc.pl

Konkurs „Wykładnia prawa jako pochodna rozumienia celu i sposobu działania”

Na konkurs wpłynęło 28 zgłoszeń (niektóre kilkusobowe) i 13 gotowych prac, co należy ocenić jako duży sukces tego nowego przedsięwzięcia. Jest to podobna liczba prac, jakie są nadsyłane na konkursy organizowane od wielu lat przez redakcje renomowanych czasopism naukowych („Państwo i Prawo”, „Samorząd Terytorialny”, itp.). Należy jednak zważyć, iż na konkursy te nadsyłane są gotowe prace magisterskie lub doktorskie, natomiast uczestnicy naszego konkursu podjęli większe dużo większe wyzwanie i przygotowali prace specjalnie na nasz konkurs.

Obok dotychczasowych współorganizatorów konkursu, którymi są:

Wydawnictwo Wolters Kluwer SA

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie

Wyższa Szkoła HUMANITAS w Sosnowcu

Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL

Do współorganizowania konkursu przystąpiła **Uczelnia Łazarskiego**. Uczelnia ta (d. Wyższa Szkoła Handlu i Prawa im. Ryszarda Łazarskiego w Warszawie) jest uczelnią niepubliczną. Została założona przez Ryszarda Łazarskiego w 1993 roku. Uczelnia kształci prawników, ekonomistów, finansistów, biznesmenów, pracowników administracji oraz polityków i dyplomatów. Uczelnia prowadzi studia licencjackie, magisterskie oraz doktoranckie w języku polskim oraz angielskim.

To właśnie na jej terenie odbędzie się uroczystość ogłoszenia wyników konkursu. Nastąpi to na początku czerwca b.r. Obecnie trwa proces recenzowania prac.

B. Projekt P7

Zwieńczeniem prac Projektu P7 jest publikacja książkowa pod tytułem „**Gminne rady seniorów – wykładnia przepisów i efekty ich stosowania. Wzory i schematy działań**”, której autorami są: Monika Augustyniak, Agata Barczewska-Dziobek, Jarosław Czerw, Grzegorz Maroń, Anna Wójtowicz-Dawid. Książka została wydana w 2016 roku, przez wydawnictwo Wolters Kluwer. Publikacja w całościowy sposób odnosi się do problematyki gminnych rad seniorów - począwszy od przedstawienia genezy rozwiązań, przez analizę normatywną, a skończywszy na praktycznym aspekcie ich funkcjonowania w skali kraju. Omawia ona aspekty prawnofinansowe oraz funkcjonalne ich działania. Wzbogacona jest o przykładowe schematy działań wskazujące ścieżkę tworzenia, finansowania i rozwiązywania rad seniorów oraz niezbędnych do tego dokumentów - statutów, zarządzeń i uchwał.

Książka w całościowy sposób odnosi się do problematyki gminnych rad seniorów – począwszy od przedstawienia genezy rozwiązań, przez analizę normatywną, a skończywszy na praktycznym aspekcie ich funkcjonowania w skali kraju. Omawia ona aspekty prawnofinansowe oraz funkcjonalne ich działania i odpowiada na pytania:

- w jaki sposób utworzyć gminną radę seniorów,
- jakie dokumenty są do tego niezbędne,
- w jaki sposób taka rada funkcjonuje i kto może wchodzić w jej skład.

Publikacja wzbogacona jest o przykładowe schematy działań wskazujące ścieżkę tworzenia, finansowania i rozwiązywania rad seniorów oraz niezbędnych do tego dokumentów – statutów, zarządzeń i uchwał.

Opracowanie jest przeznaczone nie tylko dla seniorów – beneficjentów analizowanej regulacji prawnej, lecz także dla podmiotów włączonych w proces powoływania rad: przedstawicieli samorządów terytorialnych, instytucji działających na rzecz osób starszych, organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących uniwersytety trzeciego wieku.

Niniejsza publikacja jest efektem prac badawczych podjętych w Stowarzyszeniu Badań nad Źróżłami i Funkcjami Prawa FONTES

ZAMÓWIENIA:
INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

CENA 99 ZŁ (W TYM 5% VAT)

GMINNE RADY SENIORÓW... ■ Monika Augustyniak, Agata Barczewska-Dziobek
Jarosław Czerw, Grzegorz Maroń, Anna Wójtowicz-Dawid

GMINNE RADY SENIORÓW – WYKŁADNIA PRZEPISÓW I EFEKTY ICH STOSOWANIA Wzory i schematy działań

Monika Augustyniak, Agata Barczewska-Dziobek
Jarosław Czerw, Grzegorz Maroń
Anna Wójtowicz-Dawid

Wolters Kluwer

Projekt P 9

Trwają prace nad projektem „**Sankcje i gratyfikacje w prawie**”. Ostatnie posiedzenie zespołu badawczego odbyło się 16 stycznia 2016 r. W posiedzeniu tym uczestniczyli: prof. zw. dr hab. Jerzy Menkes, prof. nadzw. dr hab. Jerzy Paśnik (współkoordynator projektu), prof. nadzw. dr hab. Paweł Chmielnicki (współkoordynator projektu), prof. WSIZ dr hab. Agata Jurkowska – Gomułka, dr Robert Frey, dr Anna Kociołek – Pęksa, dr Sławomir Peszkowski, dr Anna Szyszka, dr Ewelina Żelasko – Makowska, mgr Joanna Niedojadło, mgr Patrycja Sołtysiak, mgr Anna Szafrąńska, mgr Paweł Szczeńniak.

Zgodnie z inicjatywą Pani dr Anny Kociołek – Pęksa i Pana prof. Jerzego Menkesa będzie przygotowana 1-dniowa konferencja poświęcona dotychczasowym wynikom pracy zespołu. Wchodzi w grę czerwiec lub październik b.r., miejsce - najprawdopodobniej Warszawa. Organizatorzy pragną zaprosić na konferencję różne osoby, potencjalnie zainteresowane wynikami pracy zespołu badawczego.

Przed konferencją ma być wydany specjalny numer „Przeglądu Prawa Publicznego”, poświęcony wyłącznie projektowi P9. Będzie obejmował kilka artykułów, ich robocze tematy, przedstawiają się jak niżej:

„1. Typowe rozumienie sankcji w ujęciu teorii i filozofii prawa”

„2. Alternatywa dla »głównego nurtu«: sankcje pozytywne, gratyfikacje, nagrody”

„3. Sankcje z punktu widzenia nauk szczegółowych: dorobek czy luka poznawcza?”

3.1. Prawo administracyjne

3.2. Prawo gospodarcze publiczne

3.3. Prawo międzynarodowe publiczne

3.4. Prawo finansowe

3.5. Prawo pracy”

„4. Ku nowemu rozumieniu sankcji prawnych”

Planowane jest przygotowanie wszystkich tekstów do 30 kwietnia b.r.

C.

Komunikat o rozpoczęciu działalności stowarzyszenia Forum Myśli Instytucjonalnej

Stowarzyszenie „Forum Myśli Instytucjonalnej” to inicjatywa grona przedstawicieli nauk społecznych połączonych przekonaniem, że podejście instytucjonalistyczne oferuje obecnie najlepszy sposób zrozumienia otaczającego nas świata. Wśród nas są ekonomiści, prawnicy i socjologowie wywodzący się ze środowisk akademickich rozmieszczonych na obszarze całym kraju. Choć instytucjonalizm sam w sobie nie jest niczym nowym – powstał na początku XX wieku w Stanach Zjednoczonych jako sprzeciw wobec ekonomii neoklasycznej coraz bardziej oddalającej się w swoich założeniach i metodach badawczych od realnego świata – to współcześnie zdobywa coraz większą popularność jako alternatywa dla sformalizowanego i wyabstrahowanego oglądu rzeczywistości. Niepewność co do przyszłości i użyteczności programu badawczego ekonomii głównego nurtu jeszcze bardziej podsyca te nastroje. Fala poparcia dla instytucjonalizmu nie tylko wśród akademików, lecz także wśród studentów i młodych adeptów nauki wzbiera coraz szybciej, co przyjmujemy z rosnącym zadowoleniem. Wierzmy także, że warto, aby fala ta rozlała się również w naszym krajowym środowisku naukowym i szerzej wśród opinii publicznej. Wobec dyktatu mierzenia i rachowania jako wyłącznych narzędzi poznania świata istnieje alternatywa – trzeba tylko chcieć po nią sięgnąć. Naszym celem jest odpowiedzieć na ten gest poznawczy poprzez ukazanie co najlepszemu instytucjonalizm ma nam dzisiaj do zaoferowania.

Czymże zatem jest instytucjonalizm i dlaczego instytucje są tak istotne? Ujmując rzecz krótko, instytucje to tkanka naszego życia społecznego. To są reguły gry społecznej, normy, zasady, idee, regulacje, przekonania, które rządzą naszym zachowaniem. Raz zdajemy sobie sprawę z ich istnienia, innym razem nie. Ale one tam są i wpływają na nasze decyzje i poczynania. Z jednej strony jesteśmy więc tworzonymi przez instytucje, ale z drugiej to my je zmieniamy i kształtujemy poprzez nasze jednostkowe i grupowe działania. To od kształtu instytucji, które bez przerwy nas oplatają na wzór pajęczej sieci, zależy więc efektywność gospodarowania i skuteczność zaspokajania potrzeb obywateli, jakość relacji interpersonalnych, wydajność systemu prawnego i sądownictwa, poziom zaufania do władz i ustroju politycznego, stosunek do ważkich kwestii społecznych, jak równość czy dziedzictwo historii. Instytucjonalizm widzi zatem świat przez pryzmat instytucji, które niosą ze sobą wartość eksplanacyjną i poznawczą uwypuklającą nieredukowalność zjawisk społecznych do prostych modeli opartych na nadzwyczaj abstrakcyjnych założeniach wyjściowych. Instytucjonalizm docieka ponadto genezy określonych instytucji, pyta o przebieg ich ewolucji, czy próbuje wskazać na ich skutki i konsekwencje. Przede wszystkim robi to jednak w sposób interdyscyplinarny, nie ograniczając się do jednej dyscypliny nauki. Świat jest bowiem złożony z wielu wymiarów społecznych, więc przykładowo nie można prowadzić wyczerpujących rozważań na tematy gospodarcze z pominięciem polityki, czy na tematy społeczne z pominięciem historii. Wiele rzeczy się łączy właśnie dlatego, że mają one złożoną naturę, której nie da się sprowadzić do jednego wymiaru. Takie postrzeganie świata wydaje się mieć – przynajmniej w naszej ocenie – najwyższą wartość epistemologiczną. Nauki społeczne mają dawać zrozumienie, a predykcja może być tylko ich dodatkową funkcją.

Wielu z nas problematyką instytucji i instytucjonalizmu zajmuje się od dawna. Dajemy temu wyraz w licznych publikacjach, prelekcjach, czy w pracy dydaktycznej. Lecz choć wielu z nas zna się już od dawna, to wciąż – mimo pokrewnych przekonań i zainteresowań – pracujemy osobno. Już od jakiegoś czasu wspominaliśmy o konieczności powołania wspólnej platformy wymiany intelektualnej, która umożliwiłaby nam współpracę oraz pozwoliła wyjść poza sztywne ramy i powiązania akademickie. Jednakże bezpośrednim impulsem dla powołania Stowarzyszenia stało się coś innego, a mianowicie fakt dostrzeżenia, że wielu młodych – a także tych już doświadczonych – adeptów nauki próbuje na własną rękę rozpoznawać i stosować instytucjonalistyczne podejście badawcze. I w tym miejscu napotyka na barierę, która często zniechęca, a na pewno utrudnia dokonywanie postępów badawczych. Ta bariera to nieusystematyzowany i rozproszony zasób wiedzy i dorobku naukowego z zakresu instytucjonalistycznego nurtu badań, brak powszechnie dostępnej informacji o tematycznych konferencjach i możliwościach publikacji, trudności w odnalezieniu osób zajmujących się podobną tematyką badawczą, niedosyt forów dyskusyjnych i informacyjnych. Tracą na tym nie tylko sami zainteresowani, lecz także nauka i środowisko akademickie

zmagające się z niedostatkiem zdrowego pluralizmu oraz inspirujących dysput metodologicznych i problemowych.

Chęć przeciwdziałania powyższym barierom oraz długo już dojrzewająca intencja promowania w naszym środowisku akademickim myśli instytucjonalnej stały się zatem zaczynem dla realnych działań organizacyjnych. Istnienie stowarzyszenia zostało zainicjowane na seminarium naukowym w Krakowie w grudniu 2015 roku, podczas którego uczestnicy spontanicznie zdecydowali o konieczności powołania Forum do życia. Obecnie stowarzyszenie przechodzi przez niezbędne procedury rejestracyjne, ale jednocześnie postępują prace nad stworzeniem własnej witryny internetowej, nad pierwszym numerem biuletynu informacyjnego, a także nad konkretyzacją harmonogramu działań na najbliższe miesiące. Liczymy, że już wkrótce nasza działalność nabierze tempa oraz zyska szerokie grono sympatyków i przyszłych uczestników forum.

Cele Stowarzyszenia (wyciąg ze Statutu, § 2, pkt 1):

Celem Stowarzyszenia jest:

- 1) stworzenie platformy wymiany intelektualnej skoncentrowanej wokół instytucjonalizmu w naukach społecznych ze szczególnym uwzględnieniem nauk ekonomicznych,
- 2) promowanie instytucjonalnej perspektywy badawczej, która dzięki różnym kątom patrzenia służy rozpoznaniu przedmiotu, jakim są struktury, bodźce i ograniczenia koordynujące społeczną aktywność ludzi,
- 3) upowszechnianie różnorodnych podejść analitycznych, uwzględniających również czynniki nie poddające się redukcji w celu dostosowania do sformalizowanych metod badawczych,
- 4) popularyzowanie dorobku naukowego krajowych i zagranicznych badaczy, w tym także członków Stowarzyszenia, prowadzących badania w ujęciu wyżej scharakteryzowanym i tym samym przyczyniających się do wypracowania wspólnego języka i siatki pojęciowej instytucjonalistów.

Władze Stowarzyszenia:

Prezes – prof. dr hab. Anna Ząbkowicz (Uniwersytet Jagielloński)

Wiceprezes – prof. dr hab. Maciej Miszewski (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach)

Sekretarz Zarządu – dr hab., prof. SGH Sylwia Morawska (Szkoła Główna Handlowa)

Członek Zarządu – dr hab., prof. WSiLiZ Paweł Chmielnicki (Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie)

Członek Zarządu – dr Sławomir Czech (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach)

Zachęcamy do kontaktu z nami: slawomir.czech@ue.katowice.pl

Sławomir Czech

Biuletyn Myśli Instytucjonalnej

Redakcja FONS pragnie dodać informację o ukazaniu się pierwszego numeru „Biuletynu Myśli Instytucjonalnej” (pod redakcją pana doktora Sławomira Czecha).

Biuletyn zawiera interesujące informacje na temat: spraw organizacyjnych i programowych FORUM MYŚLI INSTYTUCJONALNEJ, literatury oraz życia naukowego instytucjonalizmu w Polsce i na świecie.

III. Wywiady

Wywiady z członkami

Wywiady z członkami **Stowarzyszenia „Fontes”** opracowali Piotr Feczko oraz Hubert Kaczmarczyk

A. Wywiad z panią magister Moniką Iwaniec

Pani mgr Monika Iwaniec kieruje grupą AUDIT skupiającą 5 spółek kapitałowych. Pracuje jako Dyrektor ds. rozwoju w ogólnopolskich firmach oraz doradca-konsultant i specjalista HR. Posiada liczne uprawnienia zawodowe – między innymi: doradcy podatkowego oraz biegłego rewidenta. Dotychczasowe pole zainteresowań to przede wszystkim problematyka HR, controllingu, inżynieria finansowa oraz różne zagadnienia organizacji i zarządzania (np. systemy wczesnego ostrzegania). Pani Monika Iwaniec przygotowuje także pracę doktorską na Wydziale Prawa, Administracji i Stosunków Międzynarodowych Krakowskiej Akademii. Do jej zainteresowań pozazawodowych należą: jazda konna, narciarstwo, podróże, książka, malarstwo.

Czy mogłaby Pani zaprezentować Naszym Czytelnikom powody przystąpienia Pani do Stowarzyszenia „Fontes” ?

Uważam, że w grupie można uzyskać efekt synergii. Dzielenie się wiedzą nie jest powszechne w naszym kraju, a tylko takie działania (oraz inicjatywy) pozwalają na rozwój, nie tylko jednostki ale również podmiotów, organizacji. Jako praktyka, nie zadowala mnie logiczno – językowa analiza przepisów prawa, interesują mnie przyczyny i skutki wprowadzanych do obiegu społecznego norm prawnych oraz ich następstwa społeczno-gospodarcze. Moją uwagę zwróciły stosowane metody badawcze, które staram się używać na co dzień w mojej pracy. Zatem uznałam, że powinnam dołączyć do zespołu pasjonatów inicjatywami Stowarzyszenia.

Jakie są przyczyny zainteresowania się Pani genezą prawa ?

Moje zainteresowania związane są z wykonywanym zawodem i „zderzeniem” praktyki z teorią, z celami jakie mają przedsiębiorcy w relacji do celów ustawodawcy. Jako ekonomista, biegły rewident czy też doradca podatkowy stoję codziennie przed dylematami wywołanymi niespójnymi czy wręcz sprzecznymi ze sobą regulacjami prawnymi. W takich sytuacjach naturalnym odruchem jest poszukiwanie odpowiedzi na pytanie o m.in. logikę prawa i cel jaki przeświecał jego stworzeniu. Zdarza się, że w niektórych przypadkach moje doświadczenie i wiedza są niewystarczające, stąd moje zainteresowanie oraz rozwój w wymiarze szerszym niż dotychczas.

Dlaczego Pani interesuje się problematyką skutków oraz efektywności regulacji prawnych ?

Skuteczność, to moim zdaniem podstawowa cecha, jaką powinien posiadać przepis prawa. Przepisy wpływają bezpośrednio na moją pracę, na biznes moich klientów, którym staram się doradzać i na nasze życie. Jeśli nie są efektywne, to ich istnienie jest zbędne lub wręcz szkodliwe. Będąc członkiem samorządów Biegłych Rewidentów i Doradców Podatkowych już teraz mam wpływ na stanowienie prawa w naszym kraju, chociażby śledząc proces legislacyjny, dyskutując i przekazując własne opinie. Widzę w tym procesie luki, chociażby w zakresie badania skutków nowych regulacji, często przepisy są wprowadzane a dopiero potem bada się ich skutki. To niedopuszczalne, ale bardzo ciekawe z naukowego punktu widzenia.

Jakie Pani widzi mocne, a jakie słabe strony - metod używanych obecnie w badaniach naukowych nad prawem ?

Uważam, że każda stosowana w badaniach metoda wnosi istotną wartość, jednak osobiście jestem zwolennikiem metod pozwalających na badanie prawa w pełnym kontekście w jakim jest lub ma być ono stosowane. Tylko wtedy możemy dostrzec szereg determinujących stosowanie prawa czynników, które umknęłyby w analizie samych przepisów.

Czy Pani zdaniem - badania naukowe nad prawem winny się odróżniać od wykładni prawa dokonywanej w codziennej praktyce prawniczej ?

Zadając sobie pytanie o granice wykładni można by stwierdzić, że jest nią właściwa interpretacja, decyzja, w kontekście wartości konstytucyjnych. Jak daleko można się w niej posunąć? Na to pytanie stara się odpowiedzieć wielu naukowców. Według mnie badania powinny obejmować analizę wszelkich procesów (nie tylko wykładni) wykraczających poza granice metodologicznych i prawnych reguł. Badania naukowe to otwarte możliwości poznawcze, bez limitowania kryteriów oceny. To połączenie wszystkich dziedzin naukowych.

Czy istnieje potrzeba prowadzenia badań nad prawem w ramach interdyscyplinarnych zespołów składających się z: a) prawników różnych specjalności, b) przedstawicieli innych dyscyplin obszaru nauk społecznych (np. ekonomii, socjologii, itp.) ?

To sedno moich przekonań. Zespoły, szczególnie różnorodne, tworzą efekt synergii. Uczestnicząc w projektach staram się tworzyć zadaniowe/projektowe grupy osób o różnorodnych kompetencjach i posiadających wiedzę z różnych dziedzin życia. Prawnicy dostrzegają problem i rozwiązania w pewnych ramach. Ekonomiści oprócz ram prawa widzą szerszą perspektywę i powiązania. Teoretycy dokonają metodologicznej analizy, praktycy z kolei potrafią często zaproponować proste i skuteczne rozwiązania. Nie bez znaczenia pozostaje jeszcze kontekst społeczny czy behawioralny. W codziennej pracy zawodowej,

często rozważając dane zagadnienie prawne, staram się zbudować cały kontekst działania, chociażby korzystając z diagramu Ishikawy. Nasze spotkania odbywają się w zwiększonych składach osobowych tj. zarządzający, prawnicy, ekonomiści, socjologowie - działamy i zarządzamy projektowo. Nasze burzliwe spotkania to dziesiątki zapisanych schematów na flip-chartach, dziesiątki wizualizacji rozwiązań i wskazań: zagrożeń, luk, możliwych dróg osiągnięcia celów. To dziesiątki zbudowanych modeli, które następnie rekomendujemy. Takie kompleksowe podejście pozwala efektywnie podejmować decyzje/wspierać właścicieli w ich skutecznym prowadzeniu biznesu.

Czy Pani zdaniem badanie treści prawa powinno opierać się na rozumieniu kontekstu społeczno – gospodarczego, w którym prawo powstaje i funkcjonuje ?

Moim zdaniem, badanie treści prawa nie tyle powinno co musi opierać się na zrozumieniu pełnego kontekstu społeczno-gospodarczego. Bardzo niepokojące zjawisko polegające na istnieniu zupełnie innych celów aktów normatywnych w stosunku do źródeł inspirujących proces prawotwórczy i efektów daje się świetnie pokazać na opracowaniu pełnego schematu działania, np. przygotowany przeze mnie projekt dotyczący optymalizacji podatkowej czy cen transferowych. Można by podać jeszcze kilka innych przykładów, którymi się interesowałam tj. ostatnia duża nowelizacja kodeksu pracy, czy uproszczenia w uzyskaniu zezwoleń na budowę. Często niestety obserwujemy trud powstawania prawa, które niczemu i nikomu nie służy. Staje się „martwym prawem”, tylko dlatego, że nie dość dokładnie uwzględniło, czy też odczytało kontekst społeczno - gospodarczy.

Jak Pani postrzega związki między poznaniem genezy prawa oraz skutków (efektywności) prawa, a rozumieniem jego treści?

Skuteczność jest jednym z głównych kryteriów wszelkich racjonalnych zachowań, a w obszarze prawa jest warunkiem niezbędnym do jego obowiązywania. W każdej dziedzinie życia lepsze poznanie podstaw pozwala na lepsze rozumienie skutków. W podobnie naturalny sposób zasada ta działa w dziedzinie prawa. Poznając genezę normy wiemy co przesądziło o takim a nie innym brzmieniu przepisu. Poznanie genezy prawa daje zatem odpowiedź na podstawowe pytanie, jakie towarzyszy nam od dzieciństwa: „dlaczego”. Wydaje się oczywiste, że celowość oraz czytelność i przejrzystość normy prawnej bezpośrednio wpływa na jej rozumienie oraz skuteczność. G. Teubner trafnie zasygnalizował, że prawo nie mając szans połączenia wszystkich rozbieżnych interesów i wartości w jeden spójny system, musi tworzyć odpowiednie mechanizmy komunikacji dla lepszego rozumienia treści pomiędzy poszczególnymi podsystemami, które umożliwiają ich funkcjonowanie pomimo odmienności reprezentowanych preferencji. Zatem nie bez znaczenia pozostają tu mechanizmy komunikacji. Użytkownika bowiem zwykle nie interesuje pogłębiona analiza na temat statusu semantycznego i syntaktycznego norm prawnych lecz interesuje go przy użyciu

jakich narzędzi może podejmować ekonomicznie efektywne rozstrzygnięcia prawne, a tym samym zwiększać społeczną i własną użyteczność.

Czy można określić co jest potrzebne prawnikowi – naukowcowi (jakie informacje, jakiego rodzaju wiedza), aby mógł kompetentnie odpowiadać na pytania – „jakie prawo powinno być”?

Uważam, że potrzebny jest kontakt z praktykami i popatrzenie na prawo w szerszej perspektywie. Potrzebny jest również rozwój i doskonalenie w innych dziedzinach nauk społecznych czy interdyscyplinarnych dla efektywniejszego zrozumienia procesów np. ekonomii. Bardzo ważnym aspektem jest ponadto praca w zespołach i „w realnym świecie”, wśród ludzi, którzy na co dzień stosują prawo.

Czy publikacje tworzone obecnie przez naukowców dla prawników – praktyków są zadowalające pod względem użyteczności? Jeżeli nie to jak Pani zdaniem tworzyć publikacje bardziej użyteczne dla praktyki prawniczej?

Niestety nie. Bardzo dużo uwagi poświęca się genezie czy filozofii prawa. Publikacje dodatkowo napisane są językiem trudnym do zrozumienia nawet dla ponadprzeciętnego użytkownika. Sprawia to, że adresatami tych publikacji są zazwyczaj wyłącznie naukowcy. Z mojego punktu widzenia zadowalające byłyby publikacje uwzględniające pełny kontekst prawny w postaci pełnych schematów czy ścieżek działania, również a może przede wszystkim w postaci poradników. Jako użytkownik często szukam kompleksowych rozwiązań w danym obszarze i mam z tym duży problem. Muszę samodzielnie zebrać materiał z wielu publikacji i sama dokonać jego połączenia czy porównania. Takie publikacje byłyby cennym i wspierającym materiałem dla wszystkich.

W jaki sposób Pani planuje się włączyć do prac FONTES?

Obecnie pracuję nad kilkoma projektami, wynikającymi z pracy zawodowej. Dotyczą one: inwestycji niefinansowych, cen transferowych, czy restrukturyzacji spółki (firmy produkcyjnej) składającej się z ponad 400 udziałowców. Ten ostatni projekt jest szczególnie interesującym dla mnie doświadczeniem, ze względu na zagadnienia prawne dotyczące zarządzania organizacją z tak dużą ilością udziałowców i wewnętrznych powiązań. Tematyką cen transferowych interesuję się w związku ze zwiększonym ryzykiem odpowiedzialności karno-skarbowej moich klientów i z drugiej strony tezami nagłaśnianymi przez Ministerstwo Finansów a odbieranymi jako poniekąd „zastraszenie” podatników przed działaniami w zakresie optymalizacji podatkowej. Zauważam ogromny obszar niespójności norm prawnych i możliwość nadmiernej swobody w interpretacji prawa. Jestem w trakcie przygotowania schematu działania dotyczącego cen transferowych, obowiązującego od stycznia 2017 roku. Pracuję również nad projektem „miękkiej” komunikacji w pracy biegłego rewidenta. Przygotowałam program szkolenia dla KIBR i SKwP skierowany dla biegłych – dla zwiększenia kompetencji „miękkich” w codziennej pracy biegłego a tym samym wzrostu

efektywności działań. Z miłą chęcią przystąpię do projektów z zakresu m.in. prawa gospodarczego, podatkowego, finansowego, również prawa pracy. Moją pasją są projekty wieloobszarowe, stąd największe moje zaangażowanie zawodowe skupione jest na projektach restrukturyzacyjnych. Stanowią one bogate źródło badań i wynikających z nich rezultatów. Chętnie podzielę się wynikami moich dotychczasowych prac, które zrealizowałam. Liczę również na to, że w mojej pracy doktorskiej (jako kolejny etap rozwoju osobistego) i w życiu zawodowym wykorzystam doświadczenie oraz wiedzę zdobyte dzięki członkostwu w „Fontes”.

B. Wywiad z panią doktor Agata Barczewska-Dziobek

Agata Barczewska-Dziobek, doktor nauk prawnych w zakresie prawa. Adiunkt w Zakładzie Nauki Administracji Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego. Zainteresowania naukowe związane są głównie z zagadnieniami uspołecznienia działalności administracji publicznej i jej przeobrażeniami w tym zakresie. Ponadto nieobca mi problematyka funkcjonowania trzeciego sektora w Polsce i powiązań zorganizowanej sfery aktywności obywatelskiej z jednostkami samorządu terytorialnego. Hobby: czytelnictwo-beletrystyka, narciarstwo, wędrówki górskie, podróże i poznawanie świata i innych kultur, sztuka.

Co spowodowało, że zainteresowała się Pani a następnie przystąpiła do stowarzyszenia FONTES?
Przystąpienie do FONTES spowodowane było zidentyfikowaniem zbieżności własnych zainteresowań i przedmiotem badań stowarzyszenia. Ponadto cel działalności Stowarzyszenia wg mojej oceny jest bardzo inspirujący i rozwijający. Celem było też znalezienie forum do nawiązania współdziałania z innymi osobami zorientowanymi na ten sam cel. Generalnie idea badania źródeł i skutków prawa jest wg mojej oceny znacząca, bowiem pozwala na odkrywanie ukrytych mechanizmów ale też obnaża niedoskonałości, dając jednocześnie wskazania dla dalszej praktyki w tym względzie.

Jakie przesłanki spowodowały pani zainteresowanie genezą i ideą prawa?
Aksjologiczne – idea dobrego prawa, które działa na rzecz dobra wspólnego.

Czy w związku z tym zauważa Pani obecnie zagrożenia dla tworzenia dobrego prawa?
Obserwować można postępującą deflację prawa i uwikłanie systemu tworzenia przepisów w różnego rodzaju mechanizmy, od politycznych, po naciski partykularne określonych grup interesu. Jakkolwiek można zakładać, że prawo stanowi odpowiedź na wyzwania rzeczywistości, przy realnym założeniu, że trudno ją wyprzedzić, to jednak często jest ono wynikiem nieformalnych nacisków określonych grup interesu, albo też pośpiechu legislacyjnego. Obnażanie takich mechanizmów wydaje się konieczne dla realizacji zasady prawa obywatela do dobrego rządu i sprawnego państwa oraz urzeczywistnienia postulatu jakości prawa.

Co jest według Pani słabą stroną aktualnych metod badania prawa?
Przede wszystkim – zauważalny brak opracowań o charakterze systemowym. Ponadto metoda egzegezy samego przepisu wycinkowo jedynie pozwala poznać przepis, bez jego ujęcia holistycznego. Oczywiście nie w każdym przypadku.

Czy Pani zdaniem badanie prawa powinno być czymś więcej niż analizą wykładni norm?
Wydaje się że powyżej odpowiedziałam na to pytanie. Należy wyraźnie odróżnić badanie prawa od jego stosowania. Chodzi o ujęcie kompleksowe – pozwalające na wnioski teoretyczne i odmienne od niego stosowanie w konkretnym przypadku. Praktyka jest w tym zakresie również źródłem informacji o rozbieżnościach interpretacyjnych i stąd różnym zakresie stosowania konkretnych norm.

Czy istnieje potrzeba prowadzenia badań nad prawem w ramach zespołów składających się z przedstawicieli różnych specjalności naukowych?

Zdecydowanie tak.

Czy Pani zdaniem badanie treści prawa powinno opierać się na rozumieniu kontekstu społeczno – gospodarczego, w którym prawo powstaje i funkcjonuje?

Bezwzględnie, bo choć norma ma charakter abstrakcyjny, to zgodnie z zasadami prakseologii musi być ona planowana i oceniana choćby pod kątem przyszłej skuteczności, a tej nie da się ocenić nie biorąc pod uwagę kontekstu społeczno-gospodarczego.

Jakie znaczenie według Pani dla poprawnego rozumienia treści normy prawnej ma poznanie genezy tej normy?

Poznanie genezy wpływa na prawidłowy osąd co do rzeczywistej jego treści, tak samo rozumiem poznanie skutków. Sama treść bez rozpoznania genezy i skutków wydaje się być oceniana błędnie. Nie myślę tu o znaczeniu normy, a jej rozumieniu. Coś może wydawać się pożądane i słuszne, ale przy bliższym rozpoznaniu genezy i skutków oceny te mogą ulec weryfikacji. Co jest potrzebne prawnikowi do odpowiedzi na pytanie o „właściwe” prawo? Odczytanie i znajomość kontekstu, tj. zdolność poruszania się w dziedzinach niekoniecznie bezpośrednio związanych z przedmiotem zainteresowań zawodowo-naukowych. Dla mnie ważna jest również teoria i filozofia prawa, zagadnienia polityki, zarządzania publicznego.

Które regulacje chciałaby Pani zbadać zgodnie z metodą FONTES ?

Te, które określają mechanizmy uzyskiwania wpływu obywateli na działalność państwa. Co Pani sądzi na temat projektów badawczych i innych aktywności naukowych stowarzyszenia? Wydaje się, że obecnie przyjęte do realizacji projektu spełniają funkcje realizacji celów. Tak samo przyczyniają się do tego cykliczne seminaria organizowane przez różne ośrodki, z których wywodzą się członkowie.

Czy i jak Pani współuczestnictwo w działalności FONTES wpłynęło na Pani rozwój naukowy?

Oczywiście, że tak.

Którą z publikacji wydanych pod patronatem FONTES ceni Pani najwyżej i dlaczego?

Nieskromnie powiem – swoją. Jak bowiem nauczyłam się stosować trudną początkowo metodę, ale też ze względu na szeroki zakres badań i wielość problemów, które wyłoniły się w trakcie realizacji pomysłu.

C. Wywiad z panem doktorem Damianem Gilem

dr Damian Gil – adiunkt w Katedrze Prawa Karnego i Postępowania Karnego, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Wydział Zamiejscowy Prawa i Nauk o Społeczeństwie w Stalowej Woli, wykładowca Wyższej Szkoły Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach, naukowo zajmujący się prawem karnym procesowym.

Dlaczego Pan przystąpił do FONTES? Czy miało to związek z Pana działalnością naukowo-badawczą?

Proces poznawania prawa jest z góry ukierunkowany na systematyczne sięganie do jego źródeł. Obecnie w prawie karnym zastanawiamy się nad skutkami nowelizacji, która weszła w życie 1 lipca 2015 r. i 15 kwietnia 2016 r. Stowarzyszenie „FONTES” za jeden z celów postawiło sobie „poznanie przyczyn wprowadzania do obiegu społecznego poszczególnych norm prawnych oraz ich następstw społecznych i gospodarczych” (§ 2 Statutu). Uważam, że badania w obszarze prawa karnego procesowego, dotyczą tych problemów. Teoretycy dokonują wykładni celowościowej starych i nowych przepisów, praktycy snują wątpliwości czy nowa instytucja sprawdzi się na danym etapie procesu.

Jakie są przyczyny Pana zainteresowania się genezą prawa?

W doktrynie prawa karnego procesowego mieliśmy instytucje, które początkowo obowiązywały w procesie (postępowanie nakazowe, instytucja nieważności orzeczeń z mocy samego prawa), następnie uchylano przepisy i ponownie powracano do tych rozwiązań. Oceniając dzisiejszy model procesu karnego, nie można zapominać o uzasadnieniu wprowadzenia regulacji pierwotnych. Należy zawsze badać proces w trzech płaszczyznach – wczoraj, dziś i jutro. Wówczas wyniki tych badań dadzą miarodajny efekt.

Dlaczego Pan interesuje się problematyką skutków (efektywności) regulacji prawnych?

Z prostej przyczyny – gałąź prawa, którą się zajmuje to prawo w działaniu. Proces karny to nie tylko skodyfikowany zbiór przepisów, to regulacje, które codziennie są przedmiotem pracy prokuratora, adwokata, radcy prawnego, sędziego, a ostatnio także referendarza sądowego. Chcąc ustalić odpowiedzialność karną domniemanego sprawcy przestępstwa, należy przestrzegać zasad procesowych i dążyć do realizacji celów zawartych w art. 2 § 1 k.p.k.

Jakie Pan widzi mocne, a jakie słabe strony metod używanych obecnie w badaniach naukowych prawa?

W niektórych publikacjach, Autorzy nie przywiązują uwagi do problemów praktycznych. Za mało również korzystamy z doświadczeń innych państw (metoda komparatystyczna). Mocną stroną nauki prawa są niewątpliwie zespoły badawcze, które podejmują trud opracowania, dotąd pominiętych zagadnień w danej dziedzinie. W prawie karnym procesowym taką inicjatywę podjął Pan prof. dr hab. Piotr Hofmański (UJ).

Procesualiści przy współpracy z Panem Profesorem, opracowują osiemnaście tomów „Systemu Prawa Karnego Procesowego”. Podobne przedsięwzięcia podejmują naukowcy z innych obszarów prawa.

Czym Pana zdaniem - badania naukowe nad prawem powinny się różnić od wykładni prawa dokonywanej w codziennej praktyce prawniczej?

Przede wszystkim muszą być to badania gruntowne, a tym samym wieloaspektowe. Zawsze trzeba pamiętać o wykładni systemowej, celowościowej i operatywnej. Badania naukowe nad prawem to szerokie spektrum, którego efektem są publikacje dla teoretyków i praktyków.

Czy istnieje potrzeba prowadzenia badań nad prawem w ramach zespołów składających się z prawników różnych specjalności?

Zdecydowanie tak. Ja np. od kilku lat organizuję konferencje i wydaję publikacje prezentujące badania z różnych gałęzi prawa sądowego (karnego, cywilnego i sądownoadministracyjnego). To bardzo dobra forma dyskursu naukowego.

Czy dla tworzenia efektywnego prawa, powinniśmy rozumieć kontekst społeczno-ekonomiczny w którym to prawo jest tworzone?

Postawione pytanie, współcześnie wydaje się koniecznością. Bez właściwego rozumienia funkcji prawa w społeczeństwie obywatelskim, bez kontekstu gospodarczego, nie można tworzyć efektywnego prawa, zupełnego systemu prawa.

Jak Pan rozumie związek między poznaniem genezy prawa i rozumieniem jego treści, jak rozumie związek pomiędzy poznaniem skutków/efektywności prawa i rozumieniem jego treści?

Jest to podobny związek jak między materią a formą. Ostateczna forma danej regulacji wynika z potrzeb, które rodziły się stopniowo. Przykładem może być mediacja, nie od razu było możliwe jej wprowadzenie i przez wiele lat dystansowano się wobec alternatywnych metod rozwiązywania sporów. Dziś to się zmienia. Przekonanie się do efektywności instytucji, korzystnych następstw jej stosowania, zyskuje szersze grono zwolenników. Początki bywają trudne, „rozumienie treści prawa” przychodzi z czasem.

Co jest potrzebne prawnikowi – naukowcowi, aby mógł kompetentnie odpowiadać na pytania, jakie prawo powinno być?

Po pierwsze pasja, po drugie codzienny proces samokształcenia i samodoskonalenia, po trzecie dobra znajomość danej dziedziny prawa i innych gałęzi prawa.

Czy praktycy prawa mogą czuć się zadowoleni z prawniczych publikacji naukowych? Czego według Pana może brakować tym publikacjom?

Myślę, że należy zawsze szukać problemów jeszcze niezaakcentowanych. Z kolei spory doktrynalne, nie mogą pozostać bez echa. Zajęcie własnego stanowiska, może okazać się pomocne dla praktyki. Częściej sięgać do wykładni celowościowej i systemowej, odwoływać się do wzorców konstytucyjnych, oceniać dorobek judykatury.

W jaki sposób Pan planuje się włączyć do prac FONTES?

Co roku organizuje konferencje naukowe, na które obecnie zaprosiłem członków „FONTES”. Chętnie też wezmę udział w wybranych inicjatywach Stowarzyszenia.

IV. Nadesłane informacje o planach naukowych i osiągnięciach członków Stowarzyszenia

Niniejszym mamy przyjemność zaprezentować przede wszystkim: wydane /w okresie grudzień 2015 r. – marzec 2015 r./ książki i ewentualne inne ważne prace naukowe opublikowane (np. raporty z badań), informacje o nowych stopniach, bądź tytułach członków Naszego Stowarzyszenia (co do których redakcja otrzymała informację od członków „Fontes” – wszystkim członkom rozesłaliśmy zapytanie w tej sprawie w marcu) oraz inne interesujące wiadomości na temat różnorodnych osiągnięć członków Stowarzyszenia FONTES (nadesłane przez nich, bądź – w miarę możliwości - podawane przez redakcję *ex officio*).

1. Ważniejsze publikacje naukowe członków Naszego Stowarzyszenia za okres grudzień 2015 – marzec 2016 (zgłoszone przez nich redakcji):

P. Chmielnicki „Rozdział 14. Gminne rady seniorów. Zarys wątpliwości badawczych” (s. 267-278) [w:] „Samorząd terytorialny (zagadnienia prawne.) Tom I. Ustrój samorządu terytorialnego”, (praca zbiorowa pod red. B. M. Ćwiertniaka) Wyd. Humanitas Sosnowiec 2015, ISBN: 978-83-64788-41-31, ss. 353.

P. Chmielnicki „Społeczno – gospodarcze determinanty schematu działania obejmującego tworzenie rad nadzorczych w spółkach” (s. 50-73) [w:] „Rady nadzorcze. Wykładnia przepisów i efekty ich stosowania”, (praca zbiorowa pod red. A. Szplita) Wyd. Difin Warszawa 2016, ISBN 978-83-7930-935-1, ss. 397.

P. Chmielnicki „Redukcja kosztów transakcyjnych i barier wejścia jako typowa tendencja polskiego ustawodawcy w perspektywie długookresowej. Przyczynek do rozważań o genezie cykli koniunkturalnych” (s. 245-264) [w:] „Teoretyczny i praktyczny wymiar nowej ekonomii instytucjonalnej”, (praca zbiorowa pod red. S. Rudolfa) Wyd. WSEPiNM Kielce 2015, ss. 397.

P. Chmielnicki „Efektywność prawnego determinowania relacji pomiędzy wojewódzkim konserwatorem zabytków a organami gminy. Wybrane zagadnienia” (s. 75-86) [w:] „Dziedzictwo, dobra kultury, zabytki, ochrona i opieka w prawie”, (praca zbiorowa pod red. P. Dobosza, K. Szepelak, Witolda Górnego) Wyd. Studio Cubus Kraków 2015, ss. 896.

M. Gurdek „Skutki łączenia mandatu radnego z mandatem lub funkcją wójta”, Przegląd Prawa Publicznego 2016, nr 2.

A. Kalisz „Mediacja jako forma dialogu w stosowaniu prawa”, Difin, Warszawa 2016, ss. 239 (w założeniu stanowi podstawę postępowania habilitacyjnego).

A. Kalisz “Mediation and the European Legal Culture” [w:] The Common European Constitutional Culture – Its Sources, Limits and Identity, R. Hauser, M. Zirk-Sadowski, B. Wojciechowski (red.), seria Dia-Logos, Peter Lang 2016, s. 91 – 98.

A. Kalisz „Rozwiązywanie kolizji norm i zasad w kontekście praw człowieka. Uwagi teoretyczno prawne” [w:] Wolność wypowiedzi versus wolność religijna. Studium z zakresu prawa konstytucyjnego, karnego i cywilnego, A. Biłgorajski (red.), Warszawa 2015, s. 3 – 18.

G. Krawiec „Koncepcje płci człowieka a prawo administracyjne”, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, Warszawa 2015, ss. 269.

- K. Płonka-Bielenin, Kierunki zmian w zakresie realizacji zadań publicznych na przykładzie ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym - zalety i wady [w:] (red.) L. Zacharko, A. Matan, D. Gregorczyk, Administracja publiczna - aktualne wyzwania, Wyd. AM Poligrafia, Katowice 2015
- K. Płonka-Bielenin,, Sołectwo jako jednostka pomocnicza uczestnicząca w realizacji zadań gminy, [w:] (red.) P. Zamelski, Wyd. Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, Opole 2015
- K. Płonka-Bielenin, Zasady i tryb wyboru oraz odwołania organu wykonawczego gminy - zarys problematyki [w:] (red.) B. M. Ćwiertniak, Samorząd terytorialny (Zagadnienia prawne), Tom I, Ustrój samorządu terytorialnego, Wyd. Oficyna Wydawnicza Humanitas, Sosnowiec 2015
- K. Płonka-Bielenin,, Zasady wyboru partnera prywatnego na podstawie ustawy z 9.01.2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi - uwagi de lege lata i de lege ferenda, Przegląd Prawa Publicznego 2015, nr 12
- P. Sołtysiak, „The instruction of the ombudsman – origins, concept, characteristics and typology”, Przegląd Prawa Publicznego 2015, nr 12.
- M. Woch „Filozoficznoprawne ujęcie systemu ochrony zdrowia w Polsce” [w:] Prawo naturalne – Prawo pozytywne. Konflikt w interpretacji praw człowieka, pod red. J. Brezcko, K. Karaskiewicz, T. Kozłowski, D. Stasi, M. Woch, Warszawa 2016, s. 113-122.
- E. Żelasko-Makowska „Konsekwencje prawne i faktyczne rozstrzygnięcia nadzorczego wojewody (regionalnej izby obrachunkowej) związane z usunięciem z obrotu prawnego aktu samorządowego ze skutkiem *ex tunc*” [w:] Samorząd terytorialny (zagadnienia prawne), t. II Zadania i kompetencje samorządu terytorialnego, red. B.M. Ćwiertniak, Sosnowiec 2015, s. 267-275.
- E. Żelasko-Makowska “An immigrant`s administrative and legal status in Poland”, [w:] red. Горохов А.А., Стратегия социально-экономического развития общества: управленческие, правовые, аспекты, Kursk 2015, s. 16-19.
- E. Żelasko-Makowska „Upływ kadencji organu jednostki samorządu terytorialnego w trakcie procesu nadzorczego oceniającego legalność aktu samorządowego” [w:] Administracja publiczna – uwarunkowania prawne, organizacyjne i społeczne, red. A. Gołębiowska, Warszawa 2015, s. 63-75.
- E. Żelasko-Makowska „Organizacja organów administracji publicznej z punktu widzenia nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego”, Przegląd Naukowy Disputatio t. XX, 2015/2, s. 63-72.
- E. Żelasko-Makowska „Nadzór nad działalnością uchwałodawczą powiatu”, [w:] Samorząd powiatowy w Polsce. 15 lat doświadczeń (1999-2014), red. M. Klimek, J. Czerw, Lublin 2015, s. 465-476.

2. Nadesłane informacje o planach naukowych członków Stowarzyszenia

A.

Środkowoeuropejskie Forum Prawno-Administracyjne
Międzynarodowa Konferencja pt. *Unifikacja-Integracja-Konwergencja. Wzajemne oddziaływanie*
współczesnych systemów i gałęzi prawa
dnia 18-19 października 2016 roku, Częstochowa
Komitet Organizacyjny: dr Paulina Bieś-Srokosz, dr Jacek Srokosz,
dr Ewelina Żelasko-Makowska

1. **Cel konferencji:** przedstawienie, omówienie oraz dyskusja nad problematyką wzajemnego oddziaływania na siebie oraz przenikania się porządków prawnych, jak i poszczególnych ich części we współczesnych państwach europejskich.
2. **Konferencja kierowana jest do:** przedstawicieli doktryny, praktyków: radców prawnych i adwokatów oraz do pracowników instytucji publicznych
3. **Podział tematyczny konferencji:**
  - **kierowany do przedstawicieli teorii i filozofii prawa oraz socjologów:** przykładowo filozoficzne i społeczne uzasadnienia dla ekspansji pewnego rodzaju myślenia o prawie takie jak: globalizacja, integracja europejska, problematyka konwergencji oraz unifikacji kultur prawnych w Europie, ale także teorie postkolonialne jako objaśniające powstawanie procesów oddziaływania pewnych porządków prawnych na inne, opartych na relacji centrum – peryferia.
  - **kierowany do przedstawicieli prawa europejskiego, międzynarodowego, zajmujących się komparatystyką oraz praktyków (ten panel może być złożony wyłącznie z gości zagranicznych albo połączenie polskich i zagranicznych przedstawicieli z tego obszaru zainteresowań):** przenikanie się i wzajemne oddziaływanie oraz transfery instytucji prawnych z różnych systemów prawnych na proces legislacyjny, jak również wpływ prawa europejskiego i międzynarodowego na krajowy porządek prawny. Ważnym zagadnieniem, które powinno się w tej części znaleźć jest również *legal transplants*
  - **kierowany do przedstawicieli szeroko rozumianego prawa publicznego z podziałem na prawo administracyjne, finansowe oraz na prawo prywatne, praktyków oraz przedstawicieli instytucji publicznych:** uwaga zostanie skupiona na oddziaływaniu na siebie poszczególnych gałęzi w ramach jednego systemu prawa, np. procesy prywatyzacji prawa publicznego oraz publicyzacji prawa prywatnego, transfery metod działania/narzędzi prawnych/instytucji pomiędzy poszczególnymi gałęziami prawa, powstawanie instytucji łączących w sobie cechy charakterystyczne dla różnych gałęzi prawa.
4. **Podział paneli:** I dzień varia; II dzień podział na panel główny ekspercki, podział na panele tematyczne oraz anglojęzyczny. Panele będą pogrupowane ze względu na obszar tematyczny: 1 panel z teorii i filozofii prawa; 1 panel z prawa publicznego; 1 z prawa międzynarodowego/europejskiego, 1 panel z prawa prywatnego i 1 panel varia.
5. **Uczestnicy z zagranicy:** Czechy, Słowacja, Słowenia, Ukraina, Węgry, Rosja, Amsterdam
6. **Oplaty:** czynne 350 zł, bierne 100 zł, publikacja 180 zł
7. **Patronat:** na dzień 9.03.2016 roku: Jadwiga Wiśniewska Poseł do PE, Urząd Marszałkowski/Marszałek Woj. Śląskiego, Naczelna Rada Adwokatów, Stowarzyszenie FONTES.
8. **Efekt końcowy konferencji:** publikacja/ monografia.

9. **Plany na przyszłość:** konferencja ma charakter cykliczny. Kolejna konferencja, tj. w 2017 roku ma się odbyć na WPiA Uniwersytetu Opolskiego.

B.

Instytut Administracji i Prawa Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu

wraz ze

Stowarzyszeniem Badań nad Źródłami i Funkcjami Prawa „Fontes”

serdecznie zapraszają na

**Konferencję Naukową
pt.:**

„Własność w systemie prawa”

Konferencja odbędzie się dnia 20 kwietnia 2016 roku (środa) w Wyższej Szkole Humanitas w Sosnowcu ul. Kilińskiego 43, 41 – 200 Sosnowiec, aula 005. Początek konferencji, godz. 10.00.

Zasadniczym celem konferencji będzie wymiana doświadczeń naukowych, jak również praktycznych, związanych z szeroko zakreślonym tematem konferencji. Podczas konferencji zostaną przedstawione oraz poddane analizie zagadnienia szeroko rozumianej problematyki prawa własności, w tym m.in.:

- ograniczenia prawa własności,
- własność intelektualna,
- własność zabytków,
- własność w ochronie środowiska,
- naruszenia własności i ich konsekwencje,
- własność jako atrybut samodzielności samorządu terytorialnego,
- konstytucyjna regulacja własności w RP.

Dyskusja na tematy poruszone w wygłoszonych referatach będzie stanowiła podsumowanie konferencji naukowej.

Do udziału w Konferencji zapraszamy przedstawicieli środowisk akademickich, praktyków, a także osoby, którym bliska jest tematyka Konferencji.

Komitet Naukowy:

- prof. zw. dr hab. Adam Lityński
- prof. nadzw. dr hab. Paweł Chmielnicki
- prof. nadzw. dr hab. Piotr Dobosz
- dr Bolesław Ćwiertniak, prof. WSH
- prof. nadzw. dr hab. Dariusz Szostek
- dr hab. Dariusz Rozmus, prof. WSH
- dr hab. Magdalena Habdas
- dr hab. Joanna Jagoda

Komitet Organizacyjny:

- dr Anna Rogacka-Łukasik
- dr Dorota Fleszer
- dr Maciej Borski
- dr Łukasz Strzępek
- dr Magdalena Gurdek
- dr Iwona Gredka
- dr Joanna Podgórska-Rykała
- mgr Ewa Bensch- Dział Promocji

Zgłoszenia:

Osoby zainteresowane uczestnictwem w Konferencji prosimy o zgłaszanie zamiaru udziału do dnia 10 kwietnia 2016 r. na załączonym formularzu zgłoszeniowym z tytułem referatu oraz założeniami merytorycznymi wystąpienia („abstrakt”, 500 – 1000 znaków) na adres:

- arogacka@tlen.pl (dr Anna Rogacka-Łukasik, dyrektor Instytutu Administracji i Prawa WSH, tel. 506 496 145)
- dorota_fleszer@poczta.onet.pl (dr Dorota Fleszer, zastępca dyrektor Instytutu Administracji i Prawa, tel. 605-548-247)

Udział w konferencji jest bezpłatny i obejmuje:

- przerwy kawowe,
- publikację referatu (po uzyskaniu pozytywnych recenzji)
- materiały konferencyjne.

Na miejscu Organizatorzy zapewniają dodatkowo możliwość wykupienia we własnym zakresie obiadu (koszt ok. 12 zł).

Monografia naukowa:

Serdecznie zachęcamy Państwa do składania tekstów do planowanej monografii naukowej, która będzie stanowiła podsumowanie Konferencji. Teksty do publikacji prosimy przesłać w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 września 2016 r. na adres: dorota_fleszer@poczta.onet.pl (zastępca dyrektora Instytutu Administracji i Prawa, tel. 605-548-247).

Ponadto prosimy o przesłanie w terminie do 30 września 2016 r. załączonej umowy wydawniczej w dwóch egzemplarzach na adres: Sosnowiec 41-200, ul. Kilińskiego 43, Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu, z dopiskiem „Konferencja - Własność w systemie prawa”.

C.

**Pracownicy Katedry Instytucji Prawnych i Praw Człowieka na Wydziale Prawa i Administracji
Uniwersytetu Rzeszowskiego**

mają zaszczyt zaprosić

na Konferencję Naukową pt.

**"IDEA WOLNOŚCI I NIEZALEŻNOŚCI W PAŃSTWIE DEMOKRATYCZNYM – PROBLEMY
USTROJOWE"**

Konferencja jest związana z **jubileuszem 40 - lecia pracy naukowej prof. dr hab. Haliny Zięby-Załuckiej**. Jej cel stanowi wymiana poglądów i doświadczeń, prezentacja wyników badań dotyczących wskazanej tematyki, integracja środowiska naukowego, a także wydanie książki jubileuszowej.

Konferencja odbędzie się w Rzeszowie w dn. **13-14 maja 2016r.** (Dwór Ostoya k. Jasionki)

Uprzejmie prosimy o potwierdzenie uczestnictwa w konferencji (z jednoczesnym podaniem danych do faktury) do dnia **29 lutego 2016 r.** pocztą elektroniczną na email: konferencja.rzeszow@onet.pl
W razie pytań prosimy o kontakt: **Grzegorz Pastuszko**, tel. **513251940** lub **Małgorzata Grzesik – Kulesza**
tel. **660760790**

Koszt udziału w konferencji jednej osoby w dn. 13-14 maja 2016 r. wynosi **280 zł** - kwota ta obejmuje koszty zakwaterowania, wyżywienia oraz opłatę za publikację artykułu w księdze pokonferencyjnej. Osoby zainteresowane opublikowaniem tekstu własnego autorstwa w rzeczonyj księdze proszone są o jego złożenie w terminie do 15 czerwca 2016 r. Zakres tematyczny książki obejmuje problematykę konferencji, ale także wszelkie inne szeroko pojęte zagadnienia prawa konstytucyjnego.

Opłatę konferencyjną należy przelać do dnia 15 marca 2016 r. na poniższy rachunek bankowy UR: **48864211262012111993530001** z tytułem: „**Konferencja Idea wolności Rzeszów 13-14 maja 2016**” **nazwisko i imię**. Brak wpłaty we wskazanym terminie, mimo dokonanego wcześniej zgłoszenia, będzie potraktowany jako rezygnacja z uczestnictwa w Konferencji.

D.

Komitet Naukowy i Komitet Organizacyjny mają zaszczyt i przyjemność zaprosić do udziału w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej organizowanej w ramach IV Częstochowskiego Sympozjum Administracyjno-Prawnego

„SĄDOWA KONTROLA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ. UWARUNKOWANIA MIĘDZYNARODOWE – BARIERY REALIZACYJNE – PERSPEKTYWY ROZWOJU”,

która odbędzie się **dnia 1 czerwca 2016 r.** w Częstochowie.

Celem IV Sympozjum jest zainicjowanie dyskusji na temat instytucji i rozwiązań normatywnych w zakresie sądowej kontroli administracji publicznej, a także spojrzenie z szerszej – międzynarodowej oraz europejskiej – perspektywy na tytułową tematykę.

Zachęcamy Państwa, aby propozycje wystąpień związane były zwłaszcza z identyfikacją barier realizacyjnych oraz obszarów w systemie sądowej kontroli administracji wymagających usprawnień lub głębszej reformy. Chcielibyśmy bowiem, aby dorobkiem Konferencji było wskazanie pożądanych, bądź koniecznych zmian legislacyjnych motywowanych potrzebą uczynienia sądowej kontroli administracji bardziej efektywną, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony praw i wolności jednostki.

Miejsce konferencji: Instytut Administracji, Akademia im. Jana Długosza, ul. Zbierskiego 2/4, Częstochowa.

Szczegółowe informacje na temat konferencji znajdują się na stronie:

<http://www.csap.ajd.czest.pl>

E.

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ W SŁUŻBIE ZDROWIA

„Podmioty niepubliczne w publicznej służbie zdrowia”

Organizatorzy:

Parlamentarny Zespół na rzecz Wspierania Przedsiębiorczości i Patriotyzmu Ekonomicznego

we współpracy z:

Wydziałem Administracji i Nauk Społecznych Politechniki Warszawskiej, Związkiem Przedsiębiorców i Pracodawców, Stowarzyszeniem Centrum Społecznej Demokracji

Termin: 12 maj 2016 r.

Miejsce: Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ul Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa

Miejsce: Sala 12 Budynek G

Godz. 12.00-14.00

Czas prelekcji: 10; 15 minut

Zgłoszenie do 25 kwietnia br.

(informacja nadesłana Stowarzyszeniu FONTES przez pana doktora Marka Wocha)

V. Bibliografia opracowań na temat materialnych źródeł prawa i efektywności prawa w okresie grudzień 2015 – marzec 2016

(zgłoszona redakcji przez członków „Fontes”)

A. Wójtowicz-Dawid „Kontrola zarządcza jako instytucja zarządzania ryzykiem w partnerstwie publiczno – prywatnym”, *Przegląd Prawa Publicznego* nr 1/2016, s. 82 – 89.

Artykuł porusza kwestie ryzyka jako pojęcia i instytucji występującej w prawie, ze szczególnym uwzględnieniem partnerstwa publiczno – prywatnego. Autorka wskazuje na znaczenie zarządzania ryzykiem, jednocześnie odnosząc to zadanie do roli jaką w partnerstwie publiczno – prywatnym pełni jednostka sektora finansów publicznych. Dla prawidłowego zarządzania ryzykiem proponuje wykorzystać instytucję jaką ma obowiązek prowadzić każdy podmiot publiczny – kontrolę zarządczą. Kontrola zarządcza przedstawiona została jako proces, system w ręku kierownika jednostki, który ma posłużyć do osiągnięcia określonego celu.

F. Grzegorzczak, G. Miś „Stosowanie prawa administracyjnego w działalności gospodarczej jako czynnik ryzyka prawnego – część I”, *Przegląd Prawa Publicznego* nr 1/2016, s. 74 – 81.

Tekst dotyczy czynnika ryzyka sytuującego się na etapie stosowanie prawa. Jako przykłady dobrano normy prawne z zakresu prawa administracyjnego, szczególnie zaś publicznego prawa gospodarczego. Zagadnienie stosowania prawa administracyjnego zilustrowano pięcioma przykładami. W pierwszej części opracowania zaprezentowano i przeanalizowano trzy przykłady. Jako pierwszy przykład stosowania prawa administracyjnego wskazano postępowanie związane ze zgłoszeniem planowanej przez przedsiębiorców koncentracji, szczególnie w kontekście czasu trwania tego postępowania. Kolejnym przykładem, w którym można zidentyfikować podobny mechanizm jest przekazanie przez instytucję udzielającą dotacji płatności na rzecz beneficjenta tejże w ramach tzw. umowy o dofinansowanie. Kolejnym obszarem stosowania prawa administracyjnego, omówionym przez autorów jest publiczny sektor ochrony zdrowia. W drugiej części prezentowane są kolejne dwa przykłady stosowania prawa administracyjnego w kontekście pojęcia „ryzyko prawne” oraz podsumowanie i wnioski obu części.

F. Grzegorzczak, G. Miś „Stosowanie prawa administracyjnego w działalności gospodarczej jako czynnik ryzyka prawnego – część II *Przegląd Prawa Publicznego*”, nr 2/2016, s. 98 – 105.

Prezentowany tekst dotyczy czynnika ryzyka sytuującego się na etapie stosowanie prawa. Jako przykłady dobrano normy prawne z zakresu prawa administracyjnego, szczególnie zaś publicznego prawa gospodarczego. Zagadnienie stosowania prawa administracyjnego zilustrowano pięcioma przykładami. W pierwszej części opracowania zaprezentowano i przeanalizowano trzy przykłady. W drugiej części prezentowane są kolejne dwa przykłady stosowania prawa administracyjnego w kontekście pojęcia „ryzyko prawne” oraz podsumowanie i wnioski obu części. Drugą część opracowania otwiera wskazanie przypadku art. 5a ustawy o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa. Drugim przykładem omówionym przez autorów jest postępowanie habilitacyjne, które jest postępowaniem regulowanym przepisami ustawy o tytule naukowym i stopniach naukowych.

J. Pacian „Obowiązek prawnej ochrony życia i zdrowia, a eutanazja, kryptanazja i wspomaganie samobójstwo”, *Przegląd Prawa Publicznego* nr 2/2016, s. 19 – 30.

Zakaz dokonywania eutanazji, kryptanazji i wspomaganego samobójstwa w Polsce wynika z obowiązku zapewnienia prawnej ochrony życia i zdrowia, który spoczywa zarówno na ustawodawcy jak i na pracownikach ochrony zdrowia. Obowiązujące przepisy prawne zabraniają lekarzom i pielęgniarkom tak umyślnego jak i nieumyślnego skracania życia ludzkiego. Wyjątek stanowi odstępianie od stosowania uporczywej terapii. Jednak chociaż gwarancje zawarte w Konstytucji, aktach prawa międzynarodowego jak i w innych aktach prawnych obowiązujących w naszym kraju, nakazują poszanowanie godności człowieka i

jego prawa do życia, to niejednokrotnie nierówność obywateli w dostępie do świadczeń opieki zdrowotnej i częsty brak środków na ich realizację, mogą stanowić zagrożenie dla ochrony życia i zdrowia pacjentów.

M. Kania „Geneza ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych”, Przegląd Prawa Publicznego nr 2/2016, s. 77 – 97.

Autor podjął się ustalenia czynników, które złożyły się na konieczność powstania ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, jak również przedstawienia poszczególnych etapów opracowywania ustawy oraz omówienie roli określonych organów administracji w procesie legislacyjnym. Realizując wymienione cele badawcze szczególny nacisk położony został na określenie i przedstawienie motywów poszczególnych osób i/lub organizacji, które starały się wywierać określony wpływ na organy państwowe oraz opinię publiczną w trakcie tworzenia nowej ustawy. Geneza powstawania ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych jest doskonałym przykładem konfliktu różnych grup interesów, które starały się poprzez swoje wpływy wywrzeć nacisk na proces kształtowania się prawa dotyczącego zakładania oraz funkcjonowania rodzinnych ogrodów działkowych. Pierwszą grupą nacisku są bez wątpienia środowiska jednostek samorządu terytorialnego, które wspierane lokalnych inwestorów oraz stroną rządową starały się uzyskać prawo do swobodnego dysponowania nieruchomościami stanowiącymi ich własność, a na których zlokalizowane są Rodzinne Ogrody Działkowe. Drugą grupę nacisku, która z początku zdawała się działać reaktywnie na toczące się wydarzenia, była organizacja zrzeszająca środowiska zajmujące się ogrodnictwem działkowym, czyli Polski Związek Działkowców. Organizację tę wspierały przede wszystkim różne środowiska polityczne, głównie ze względu na olbrzymi potencjał wyborczy oraz możliwości mobilizacji elektoratu związanego z PZD.

D. Łazarz „Złowrogi cień GMO. Geneza ustawy z dnia 13 lipca 2012 roku o zmianie ustawy o paszach”, Przegląd Prawa Publicznego nr 3/2016, s. 96 – 120.

Celem publikacji jest analiza procesu legislacyjnego związanego z wprowadzeniem ustawy o zmianie ustawy o paszach. Przedstawiony został tryb wprowadzenia projektu ustawy oraz etapy głosowania nad nią w sejmie i senacie. Głównym celem autorki jest ustalenie, czy zmiana terminu zakazu wprowadzania na rynek oraz stosowania pasz genetycznie modyfikowanych jest słuszna i jakie środki zaradcze zostały podjęte przez rząd w celu zabezpieczenia rynku polskiego przed importem roślin genetycznie zmodyfikowanych z zagranicy. Nowelizacja ustawy o paszach zmienia po raz kolejny moratorium na wprowadzenie zakazu stosowania oraz importowania organizmów genetycznie zmodyfikowanych. Zapisy tej ustawy w skali europejskiej można by rzec, że są unikatowe, gdyż żaden inny kraj Unii nie wprowadził jakiegokolwiek zakazu importu GMO, ponieważ jest to sprzeczne z przepisami Wspólnoty Europejskiej i wiąże się z ogromnymi karami finansowymi. Zarówno wprowadzenie całkowitego zakazu stosowania pasz genetycznie modyfikowanych jak i zniesienie go, wiąże się z koniecznością poszerzenia rodzimej produkcji białkowej, która byłaby wystarczająca do zaspokojenia potrzeb producentów rolnych. Istotne jest dalsze dofinansowanie dla rolników którzy uprawiają rośliny strączkowe, które sprawia że corocznie ilość upraw tych roślin znacznie się powiększa. Poszerzenie uprawy białka sprawi, że Polska stanie się niezależna na rynku międzynarodowym w produkcji paszy, a dochody z importu i sprzedaży ziaren tych roślin zasila kieszenie polskich rolników.

Redakcja Biuletynu Informacyjno-Naukowego „FONS”:

Redaktor Naczelny Piotr Feczko

Zastępca Redaktora Naczelnego Hubert Kaczmarczyk

Stała współpraca: Paweł Chmielnicki, Dobrochna Mnich

Kontakt z redakcją: fons@poczta.fm